

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

С. № 177 - К1

Дата 20.03.2026 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Изразяване в.г. № 4/2026
Определен съдия-докладчик
съдия Талица Тонева
23.03.2026 г.

ДО

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

от Министерския съвет на Република България

**ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННОСТ НА РЕШЕНИЕ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ЗА ЗАДЪЛЖАВАНЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ
СЪВЕТ ДА ВНЕСЕ В НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА
РАТИФИЦИРАНЕ НА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ КАТО ДЪРЖАВА ОСНОВАТЕЛКА КЪМ УСТАВА НА
СЪВЕТА ЗА МИР, СЪЗДАДЕН ПО ИНИЦИАТИВА НА САЩ**

На основание чл. 150, ал. 1 във връзка с чл. 149, ал. 1, т. 2 от
Конституцията на Република България

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Отправляме към Вас искане за установяване на
противоконституционност на Решение на Народното събрание за
задължаване на Министерския съвет да внесе в Народното събрание
проект на Закон за ратифициране на присъединяването на Република
България като държава основателка към Устава на Съвета за мир,
създаден по инициатива на САЩ, прието на 13 март 2026 г. (обн., ДВ,
бр. 28 от 20.03.2026 г.). Решението противоречи на чл. 4, ал. 1, чл. 8 и

чл. 105, ал. 1 от Конституцията на Република България (КРБ), на процедурата за сключване на международни договори съгласно Закона за международните договори на Република България (ЗМДРБ) и на задължителното тълкуване на Конституционния съд, направено с Решение № 10 на Конституционния съд от 28 септември 2021 г. по конституционно дело № 8 от 2021 г.

1. По допустимост на искането:

Министерският съвет е субект, който е оправомощен да сезира Конституционния съд по реда на чл. 150, ал. 2 от КРБ. Искането е одобрено с Решение № 230.... на Министерския съвет от 2026 г. Депозирано е съгласно изискуемите от чл. 17, ал. 1 от Закона за Конституционния съд (ЗКС) форма и съдържание. Решението е обнародвано в бр. 28 от 2026 г. на „Държавен вестник“. В случая не е налице и отрицателната предпоставка за допустимост на искането по чл. 21, ал. 6 от ЗКС, тъй като Конституционният съд не се е произнасял с решение или с определение за недопустимостта на направеното искане.

2. По основателността на искането:

Оспорваното като противоконституционно решение на Народното събрание противоречи на принципа на правовата държава, на принципа на разделение на властите и на установеното с чл. 105, ал. 1 от КРБ правомощие на Министерския съвет да осъществява вътрешната и външната политика на страната в съответствие с Конституцията и законите. Решението на Народното събрание нарушава установената в Закона за международните договори на Република България процедура за сключването на тези договори. Решението противоречи и на задължителното тълкуване на чл. 86 във връзка с чл. 84 и 85, във връзка с чл. 111, ал. 3 и във връзка с чл. 4, ал. 1 и чл. 8 от Конституцията на Република България, направено с Решение № 10 от 28 септември 2021 г. по конституционно дело № 8 от 2021 г. на Конституционния съд.

С оспорената норма се нарушава конституционно правомощие на Министерския съвет, тъй като Народното събрание е иззело компетентност на Министерския съвет, произтичаща пряко от Конституцията на страната и от ЗМДРБ. Съгласно чл. 105, ал. 1 от КРБ Министерският съвет ръководи и осъществява вътрешната и външната политика на страната в съответствие с Конституцията и със законите. С накърняване на правомощията на Министерския съвет се нарушава принципът на разделение на властите (чл. 8 от КРБ), тъй като законодателят иззема

компетентност на орган на изпълнителната власт. Съгласно задължителното за Народното събрание Решение № 10 от 28 септември 2021 г. по конституционно дело № 8 от 2021 г.: „Самостоятелността на изпълнителната власт се определя от правилата на принципа на разделение на властите, санкционирани от правото. Конституционният статус на изпълнителната власт изключва нейната управленска преценка да бъде блокирана от някоя друга власт, в това число и от законодателната. Изпълнителната власт е също толкова независима и самостоятелна, колкото и законодателната, в рамките на нейните компетенции, поради което Народното събрание не може със свое решение да прегражда пълноценното осъществяване на оперативни управленски функции от страна на Министерския съвет.“

Процедурата за сключване на международни договори е ясно регламентирана в ЗМДРБ, като в чл. 3-8 е определена процедурата по подготовката на сключването, а в чл. 9-22 – процедурата по сключването на международния договор. Тези дейности са изцяло в компетенциите на изпълнителната власт и едва в последния етап – ратификация, и то само за договорите, нуждаещи се от ратификация, като Народното събрание има компетентност единствено да приеме окончателния закон за ратификацията или да не го приеме. Проектите на международни договори се изготвят от съответния министър или ръководител на ведомство след обстойно проучване и в съответствие с Конституцията, законодателството и международните задължения на Република България (чл. 3). Заедно с проекта по чл. 3 се изготвя проект на доклад до Министерския съвет, в който се обосновава необходимостта от сключване на договора (чл. 4, ал. 1); впоследствие Министерският съвет одобрява с решение проекта на международен договор или проекта за изменение на международен договор, по който Република България е страна, като основа за водене на преговори и определя ръководителя на делегацията за провеждането на преговорите и за подписването на договора (чл. 8, ал. 1). След подписването на договора Министерският съвет отново се произнася с решение по окончателния текст, като в зависимост от това дали договорът подлежи на ратификация или не, Министерският съвет предлага на Народното събрание да ратифицира договора със закон (чл. 15, ал. 1), а когато Конституцията не изисква международният договор да бъде ратифициран, Министерският съвет го утвърждава с решение (ал. 2). Тези процедури се прилагат и при подготовката за присъединяване, съответно одобряване устав на международна организация и присъединяването към

такава организация (чл. 7, ал. 2 и чл. 16). В настоящия случай процедурата е на етап подписване на Устава на Съвета за мир като основа за водене на преговори, като за приключване на процедурата е необходимо Министерският съвет с **ново решение да одобри окончателно Устава и да предложи на Народното събрание да го ратифицира със закон**. С Решение № 46 на Министерския съвет от 21 януари 2026 г. за одобряване и подписване на Устава на Съвета за мир при условие на последваща ратификация е започнала процедурата по присъединяване към Съвета за мир, но същата не е приключила. Необходимо е ново решение на Министерския съвет за одобряване на Устава и за одобряване на проекта на Закон за ратификация, който да бъде предложен за приемане от Народното събрание. Приемането на такова решение е изцяло в правомощията на Министерския съвет. Едва след приемането на решение от Министерския съвет и на такъв законопроект и внасянето му в Народното събрание се поражда правомощието на Народното събрание да приеме или не този законопроект. До този момент намесата на Народното събрание е противоконституционна. Намесата на Народното събрание на този етап, преди да бъде одобрено присъединяването и да бъде предложена на Народното събрание ратификация е в нарушение на принципа на разделение на властите и на правовата държава. Народното събрание има компетентност единствено да приеме предложения (внесен от Министерски съвет) проект на закон за ратификация или да го отхвърли, но не и да задължи Министерския съвет да изготви и да приеме такова решение и проектозакон за ратификация. Подготовката и сключването на международен договор е сложен фактически състав, в който различни държавни органи имат компетенции на различни етапи, и намесата в тяхната компетентност, съответно изземването на такава, е нарушение на принципа на правовата държава, а в конкретния случай - и на разделението на властите, тъй като законодателната власт изземва правомощие на изпълнителната. Текстът на чл. 15 от ЗМДРБ е ясен и недвусмислен: *„Министерският съвет предлага на Народното събрание...“*. В случая категорично се касае за правомощие **при условията на оперативна самостоятелност**, а не на обвързана компетентност. Изцяло в компетентността на Министерския съвет е дали и кога да приеме окончателен текст на международен договор (дали да приеме присъединяване към международен договор/одобряване на устав на такава организация) и съответно да го предложи на Народното събрание за ратификация. Също така, видно от решението на Народното събрание с него се задължава Министерския съвет *„да внесе проект на закон“*. Това е

явно нарушение на законодателната инициатива на Министерския съвет и така приет текстът на решението е в нарушение и на правото на законодателна инициатива на Министерския съвет, което е в явна колизия с принципа на разделение на властите, и на правовата държава.

Както се посочва и в Решение № 2 от 8.04.2025 г. на Конституционния съд по к. д. № 13/2024 г.: *„Несъобразяването с действащата законодателна рамка от страна на Народното събрание нарушава формалния компонент на принципа на правовата държава - правната сигурност, като има за последица ерозия на принципа на разделение на властите... Народното събрание е длъжно да спазва законите, които самото то е приело. Конституционният съд многократно е обръщал внимание, че принципът на правовата държава е от съществено значение за упражняването на властта от всички държавни органи, включително и от Народното събрание. Приетите от парламента актове, включително решенията, трябва да са в съответствие с Конституцията, както и с действащата в материята нормативна уредба (Решение № 8 от 2022 г. по к. д. № 4/2022 г.). Решенията на парламента трябва да бъдат съобразени и с приетите от него закони, защото принципът на правовата държава означава упражняване на държавна власт на основата на Конституцията и в рамките на закони, които материално и формално ѝ съответстват. (Решение № 9 от 2016 г. по к. д. № 8/2016 г.; Определение № 8 от 2024 г. по к. д. № 17/2024 г.).“*

Пряката намеса в дейността на изпълнителния орган нарушава чл. 8 от КРБ. Според горесцитираното тълкувателно решение на Конституционния съд *„С оглед необходимостта да гарантира баланса на правомощията на висшите държавни органи и да не допусне някой от тях да получи възможност да доминира, Основният ни закон неслучайно възприема определен подход на регламентация. Правомощията на висшите органи на държавата се изброяват на конституционно ниво и този начин на регламентация няма друга цел, освен да посочи границите на властта, която те се ангажират да осъществяват, а оттук и да изключи, доколкото положението им на титуляри на определена власт позволява, евентуална тяхна намеса по отношение на други висши държавни органи. Посредством разпределението на правомощия, което прави Конституцията, се прокарва ясна разграничителна линия в правното положение на висшите държавни органи и се укрепва тяхната стабилност и независимост.“* Конституционният съд категорично посочва,

че Народното събрание не може неограничено да се намесва във всяка сфера на управлението. В тази насока актът на Народното събрание противоречи и на цитираното тълкувателно решение в частта, в която съдът постановява, че изпълнителната власт притежава собствена компетентност и функции, за изпълнението на които носи своя отговорност: „Обстоятелството, че съвременното правителство в парламентарната държава е отговорно пред парламента, не създава за правителството статус на подчиненост - сферата на вземане на важните държавни решения не е резервирана единствено за парламента като национален представителен орган; в тази сфера има място и за политическия връх на администрацията, който е правителството. Схемата на разделените власти предпоставя един съдържателен комплекс от функции и компетенции - изпълнителната власт е самостоятелна област на задачи и функции, които правителството осъществява на собствено основание и за които носи политическа отговорност. В този смисъл правителството е самостоятелна конституционна институция със своя собствена компетенция от общ характер, в която влизат широк кръг от правомощия за регулиране и намеса във всички сфери на обществения живот ... В схемата на разделението на властите правителството като титуляр на изпълнителната власт има точно определено място, продиктувано от главното предназначение да спазва и изпълнява актовете на законодателната власт и да извършва управленска дейност на свое собствено основание.“ Намесвайки се с решение в правомощията на изпълнителната власт и накърнявайки „собственото основание“ на Министерския съвет да извършва своята дейност, законодателят влиза в противоречие с принципа на правовата държава и на разделението на властите. В този смисъл е и Решение № 4 от 8 юли 2008 г. по конституционно дело № 4 от 2008 г.: „Изземването на конституционни функции, които принадлежат на Министерския съвет от страна на Народното събрание, е нарушение на принципа на разделение на властите, на принципите на правовата държава и върховенството на Конституцията“ и „...По този начин се променя конституционно установеният баланс между властите, като се отнемат правомощия, които Конституцията е възложила на изпълнителната власт. Това е в пряко противоречие с възприетия от основния закон принцип за разделение на властите.“

С оглед на това считаме, че приетият от законодателния орган акт е противоконституционен.

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

По изложените съображения и на основание чл. 150, ал. 1 във връзка с чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България внасяме настоящото искане за образуване на конституционно дело и за установяване на противоконституционност на Решение на Народното събрание от 13 март 2026 г. за задължаване на Министерския съвет да внесе в Народното събрание проект на закон за ратифициране на присъединяването на Република България като държава основателка към Устава на Съвета за мир, създаден по инициатива на САЩ, поради противоречие с чл. 4, ал. 1, чл. 8 и чл. 105, ал. 1 от Конституцията на Република България, както и противоречие със задължителното тълкуване на Конституционния съд, направено с Решение № 10 от 28 септември 2021г. по конституционно дело № 8 от 2021 г. на Конституционния съд.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Андрей Гюров